

EL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE (PLC) A LA SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA:

UN PROJECTE GLOBALITZAT O LA PRÀCTICA DEL PAGAT FORADAT

Joan Gelabert

Seria molt fàcil dir que el PLC a Secundària no és res més que el fil lògic que ha d'unir lingüísticament aquesta etapa a la Primària i que ha de permetre l'assoliment dels objectius marcats per la LOGSE una vegada acomplerts els estudis obligatoris: el coneixement oral i escrit de les llengües catalana i castellana.

Això, però, no deixa de ser ciència-ficció i de la més complicada. Les variables són moltes i les realitats penoses. Des de centres que han fet tota la Primària en castellà (i ara que ningú no ens veu ni ens escolta ho podem dir ben clarament: "tota"), fins a centres que han fet alguna assignatura en català; des de centres que estan lingüísticament i realment normalitzats (poquets, eh!), fins a centres que en teoria ho tenen clar però que en sortir de l'aula tot se'guix ben anormalitzat.

Si és veritat que cada peu sap la sabata que li convé, igualment cada centre, aplicant la fa-

mosa premissa de la LOGSE de l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres escolars, ha de marcar la seva pròpia dinàmica lingüística en funció de les seves necessitats. Així, si l'objectiu final de la sabata és anar còmodament calçat, l'objectiu final de l'aplicació del PLC és garantir que l'alumnat acabi la seva etapa educativa obligatòria sabent utilitzar correctament la llengua pròpia del país, la catalana. Això vol dir que a realitats sociolingüístiques diferents, calçats diferents.

Aquesta teoria tan simple és d'una execució complicadíssima, alhora que exigeix una implicació directíssima dels diferents equips pedagògics. I si la pauta que s'ha de seguir per tirar endavant de forma coherent i engrescadora és la cèlebre "Ordre Rotger", encara ho tenim més complicat. Ja m'explicareu com es pot aconseguir dominar—oralment i per escrit—una llengua si aquesta només apareix com a assignatura colateral i sense cap valor afegit que in-

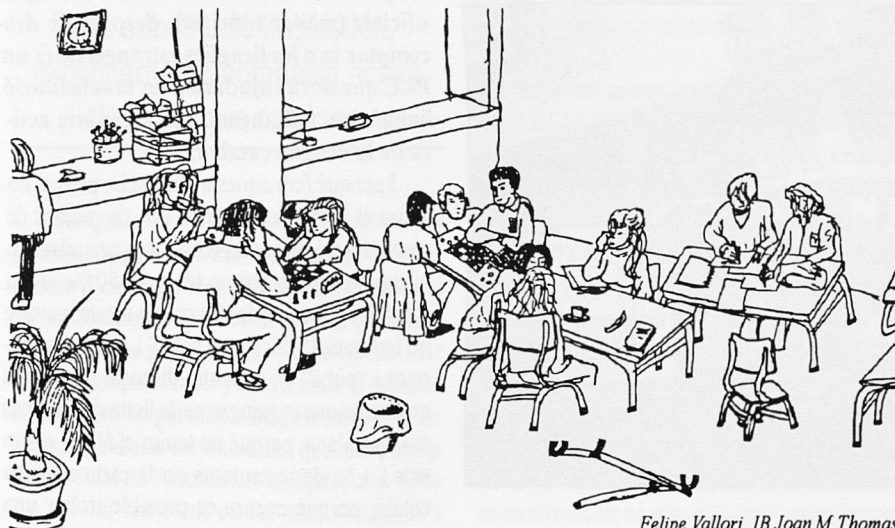
cideixi en el seu ús. Perquè, no ens enganyem, del que es tracta és precisament d'això. Garantir no solament la possibilitat del seu ús, sinó crear les expectatives i les condicions necessàries que la facin imprescindible. Aquesta, i no altra, hauria de ser la verdadera filosofia de qualsevol projecte lingüístic pretesament normalitzador. I de la legislació que així ho possibilita. I d'això, i amb els polítics actuals, ni "mu". Tema "tabú". I tothom sap que només una pràctica lingüística, englobada en un projecte culturalment uniforme i nacionalment clar, té possibilitats de reeixir.

Qualsevol docent que conegui de prop la realitat dels nostres centres de Secundària, sap que allò que funciona més és la voluntat i la caparrudesca d'una part gens menyspreable dels docents

De literatura sobre el tema n'hi ha molta. Però de centres que tinguin clar que qualsevol projecte lingüístic ha de ser un projecte global amb continguts no solament lingüístics, sinó també referencials, això és: geogràfics, històrics, culturals, nacionals i ambientals, n'hi ha ben pocs. I com que això només és possible des de la unanimitat i el consens dels equips docents, les dificultats augmenten considerablement. I si aquesta idea no és clara, qualsevol projecte que es dugui a terme no fa més que apedaçar el conflicte.

Qualsevol docent que conegui de prop la realitat dels nostres centres de Secundària, sap que allò que funciona més és la voluntat i la caparrudesca d'una part gens menyspreable dels docents de la pública -a la privada no es pot parlar pròpiament de voluntats "qui paga mana"—, però la falta de coherència, unanimitat i compromís de bona part del professorat fe coixejar qualsevol projecte que es tiri endavant.

No som qui per donar receptes màgiques, però sembla que fins que no hi hagi una legislació més compromesa i que deixi algunes coses més clares (i a bon sant ens encomanam!), la voluntariat del personal haurà de seguir tapant els forats de la nostra particular anormalització. □

Felipe Vallori. IB Joan M Thomas